

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Аналіз та прогнозування зовнішньої політики

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Сторінка курсу в Moodle: <https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=710>

Сторінка дисципліни в електронній бібліотеці:

Викладач: проф. з/н Міщенко Алла Борисівна (лекції, підсумковий контроль).

Опис навчальної дисципліни

«Аналіз та прогнозування зовнішньої політики» є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану, циклу дисциплін професійної та практичної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців у сфері дипломатії та міжнародних відносин.

Метою викладання навчальної дисципліни «Аналіз та прогнозування зовнішньої політики» є розкриття змісту ключових понять та концептуальних підходів, на яких базуються дослідження явища зовнішньої політики, ознайомлення студентів з основними дослідницькими підходами, а також формування уявлення про сучасні методи, важливі для фахового прогнозування зовнішньополітичної діяльності суб'єктів міжнародних відносин.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Аналіз та прогнозування зовнішньої політики» є: розглянути принципи аналітичної роботи; дати уявлення про головні аспекти та тенденції практичної аналітичної роботи у сфері зовнішньої політики; ознайомити з методами аналізу та прогнозування процесів політичної діяльності, навчити основам їх практичного використання; сформулювати уявлення про місце аналітичних підрозділів у структурі управлінського апарату; представити внутрішню структуру суб'єктів міжнародних відносин, а також розглянути їх цілі та засоби.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Аналіз та прогнозування зовнішньої політики» є дослідницькі процедури та прогностичні методики здійснення аналізу зовнішньополітичної діяльності країн.

Студент повинен **знати**: основні підходи до дослідження зовнішньої політики та методи її аналізу, навчитися розуміти сутність зовнішньополітичного процесу, чітко уявляти інваріантну структуру зовнішньополітичного апарату суб'єкта

міжнародних відносин і на цій основі уміти самостійно визначати основні тенденції поведінки суб'єктів міжнародних відносин.

Студент повинен **вміти**: використовувати базові дослідницькі методики аналізу та прогнозування зовнішньополітичної діяльності.

Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 1.1. Можливості аналітичної роботи з дослідження суспільних процесів.

Тема 1.2. Формування та розвиток напрямів аналізу зовнішньої політики.

Тема 1.3. Зовнішньополітична діяльність як предмет аналізу.

Тема 1.4. Принципи та методи дослідження зовнішньої політики.

Розділ 2. ПРОГНОЗУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 2.1. Теорія і методологія політичного прогнозування зовнішньої політики.

Тема 2.2. Моделювання соціально-політичних процесів.

Тема 2.3. Розроблення і забезпечення ефективності державно-управлінських рішень.

Тема 2.4. Визначальні тенденції майбутнього людської цивілізації.

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук або персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: освоєння теоретичного матеріалу, комунікації, ведення фахової дискусії та опитувань; виконання завдань самостійної роботи; ознайомлення з літературними джерелами та інформаційними ресурсами в Інтернеті, які рекомендовані навчальним курсом.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Office для виконання завдань самостійної роботи: конспектування, тезування, анування, рецензування, підготовка презентацій та інтерактивних матеріалів.

Рекомендовані джерела інформації

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Міщенко А. Санкція як механізм впливу на країну-порушника в системі міжнародних відносин. *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті* : Матеріали I-ї Міжнародної науково-практичної конференції, Ченстохова-Ужгород, 19-20 листопада 2015 року. Дрогобич, 2015. С. 25-27.
2. Міщенко А. Правила гри в системі міжнародних відносин. *Научные открытия - путь к развитию общества*: материалы X (LXII) Международной научно-практической конференции по юридическим, филологическим, педагогическим, философским, экономическим, психологическим, социологическим и политическим наукам. г. Киев, 26 октября 2015 г. Горловка, 2015. С. 66-69.
3. Міщенко А. Недовіра в системі міжнародних відносин як фактор зниження ефективності інтеграційного розвитку. *Підвищення стійкості економіки в умовах гео економічної нестабільності: національний та глобальний виміри* :

- матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. м. Київ, 5 Листопада 2015 року. Київ, 2015. С. 16-17.
4. Міщенко А. Геостратегічні пріоритети України. *Грані*. 2016. № 9. С. 125-130.
  5. Міщенко А. Україно-російський конфлікт: історичні передумови та геополітичні наслідки. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія Філософія, Соціологія, Політологія* : збірник наукових праць. 2016. № 6 (34). С. 4-14.
  6. Міщенко А. Б. Інформаційний простір в структурі легітимаційних процесів влади. *Інформаційне суспільство сьогодні: тенденції розвитку, актуальні проблеми і рішення* : Матеріали Всеукраїнського науково-практичного круглого столу. м. Київ, 25 травня 2017 р. Київ, 2017. С. 55-56.
  7. Міщенко А. Суспільство втраченої довіри» як фактор формування міжнародної суб'єктності України. *Міжнародні відносини. Серія : Політичні науки* : електрон. видання. 2017. №14 (2017). URL : http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3148
  8. Міщенко А. Б. Геостратегія в структурі зовнішньої політики України. *Теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин: вчора, сьогодні, завтра* : колективна монографія / за наук. ред. д-ра іст. наук, проф. В. В. Ластовського. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2017. С. 99-103.
  9. Міщенко А. Б. Зовнішня політика крізь призму громадської думки. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2018. №1. С. 53-62.
  10. Міщенко А. Б. Тенденції просування політики правого спрямування в ЄС. *Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти* : зб. наукових праць / за заг. ред. д.філос.н. Журби М. А. Монреаль, 2018. С. 112-113.
  11. Міщенко А. Емоційна складова у формуванні правої політики ЄС. *Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 10–11 квіт. 2019 р. Київ, 2019. С. 210-213.
  12. Міщенко А. Б. Довіра громадян до політики правого спрямування в країнах Європи: інтеграційний аспект. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2019. №3. С. 50-59.
  13. A. Khomutenko, A. Mishchenko, A. Ripenko, O. Frum, Z. Liulchak, R. Hrozovskyi Tools of the Neuro-Fuzzy Model of Information Risk Management in National Security. *International Journal of Engineering and Advanced Technology (IJEAT)*. 2019, Volume-8 Issue-6, pp.4526-453.

Основна література:

1. Аналіз і прогнозування зовнішньої політики: навч. посіб. для студ. магістратури спец. "міжнародні відносини", "зовнішня політика" та "політологія" вищ. навч. закл. / Б. В. Зажигаєв. Київ : КиМУ, 2010. 378 с.
2. Аналіз публічної політики : навч. посіб. / М. З. Бунік. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2021. 128 с.
3. Конституційно-правове забезпечення набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору / ред. Гомонай В. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 260 с.

4. Моделювання міжнародних відносин: навч. посіб. / Р. В. Вовк. Київ : Знання, 2012. 246 с.
5. Муковський І. Т., Міщенко А. Г., Шевченко М. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навчальний посібник. Київ : Кондор, 2012. 224 с.
6. Седляр Ю. Аналіз та прогнозування зовнішньої політики: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 270 с.

Допоміжна література:

1. Антонов А. Системный анализ : Учебник. Москва : Ифра-М, 2016. 366 с.
2. Буник М. З. Основи аналізу державної політики : навч. посіб. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2015. 124 с.
3. Лашко А. О. Аналіз державної політики в умовах трансформації українського суспільства : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01. Харків, 2016. 20 с.
4. Наука про міжнародні відносини (базові категорії, методи, теорії) : навч. посіб. для студ. вузів / С. С. Троян и др. Рівне : РІС КСУ, 2007. 72 с.
5. Новікова А. М. SWOT-аналіз і аналіз прогалин (GAP-аналіз) політик, програм, планів і законодавчих актів у галузі транспорту та транспортної політики та підготовка рекомендацій щодо їх удосконалення відповідно до положень Конвенцій РІО. *Глобал. екол. фонд, Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй*. Київ ; Херсон : Грінь Д. С., 2016. 141 с.
6. Правовий статус закордонних українців / Ред. Бисага Ю.М., Нечипорук К.О., Нечипорук Л.Д. Київ : Видавничий дім "Гельветика", 2020. 196 с.
7. Современная история международных отношений: 1991–2018 : Учебное пособие. Москва : Аспект-Пресс, 2019. 456 с.
8. Східноукраїнський конфлікт в контексті глобальних трансформацій / Білокобильський О. Додонов Р., Додонова В., Левицький В. Київ : Український інститут стратегій глобального розвитку і адаптації. 2016. 364 с.
9. Телешун С.О., Вировий С.І., Сьомін С.В., Титаренко О.Р., Рейтерович І.В. Політична аналітика в системі публічного управління : Навч. посібник. Київ : НАДУ, 2008. 284 с.
10. Уткин А.И. Американская стратегия для XXI века. Москва : Лотос, 2009. 272 с.
11. Хоменко Г.Д. Основи миротворчості : Навч. посібник. Київ : Видавничий дім ДЕМІД, 2008. 276 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет:

1. Сайт Європейського Союзу (ЄС). URL: <https://europa.eu/>
2. Сайт Центру інформації та документації НАТО в Україні. URL: www.nato.int
3. Сайт Організації Об'єднаних націй (ООН). URL: <http://www.un.org/>
4. Сайт Міністерства закордонних справ України. URL: www.mfa.gov.ua
5. Сайт аналітичної агенції «Атлантична Рада». URL: <https://www.atlanticcouncil.org/>
6. Сайт аналітичного центру Рада зовнішньої політики «Українська призма». URL: <http://prismua.org/>

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна передбачає роботу як індивідуально, так і в колективі, часто поділені на групи під час практичних занять.

Середовище в аудиторії є дружнім, дискусійним, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування або під час проведення практичних занять з дозволу викладача.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Розробник силабусу
навчальної дисципліни
Завідувач кафедри
Силабус затверджено
на засіданні кафедри міжнародних відносин
від 30.08.2021 р., протокол № 1.

А. Б. Міщенко
І. О. Костиря